

Ю. П. Зайцев

Біологічна меліорація водойм

БІОЛОГІЧНА МЕЛІОРАЦІЯ ВОДОЙМ – система заходів, спрямованих на поліпшення якостей водного середовища за допомогою водних організмів (гідробіонтів). Принцип Б. м. в. базується на властивості окремих видів водних рослин і тварин вилучати з води різноманітні речовини та мікроорганізми, очищати від орган. залишків піщані пляжі, прискорювати деевтрофікацію водойм тощо. У Б. м. в. беруть участь усі гідробіонти, проте найважливіша роль належить мікроорганізмам як мінералізаторам орган. речовин та водоростям – генераторам кисню, тваринам – фільтраторам води, а також акумуляторам важких металів, радіонуклідів та ін. забруднювачів води. Б. м. в. відбувається через стимулювання життєдіяльності організмів-меліораторів, що досягається створенням оптимальних умов для збільшення в разі потреби їхньої чисельності. Позитивні результати Б. м. в. у прісних водах України досягаються завдяки використанню біоплато (інж. водоохоронні споруди), в яких угруповання вищих водяних рослин виконують роль біофільтра й поліпшують якість води. Виявлено можливість використання рослиноїд. риб (зокрема білого амура в каналах Пд. України і товстолобика у дніпров. водосховищах) як біол. меліораторів з метою деевтрофікації водойм і підвищення рибопродуктивності. Ці методи запропоновані в Інституті гідробіології НАНУ. У Чорному та Азовському морях для Б. м. в. використовують штучні рифи, створювані на базі наук. розробок Одес. відділ. Інституту біології пд. морів НАНУ.

Рекомендована література

1. Поликарпов Г. Г. Радиоэкология морских организмов. Накопление и биологическое действие радиоактивных веществ. Москва, 1964;
2. Человек и биосфера. Ученые Украинской ССР в реализации программы ЮНЕСКО: Сб. науч. трудов. К., 1983.

Бібліографічний опис:

Біологічна меліорація водойм / Ю. П. Зайцев // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-35306>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).